

אם תפרוץ מחר מלחמה...

יגיעו הנה. האנגלו-אמריקאים יסוגו לפחות עד תעלת סואץ, ומן-הסתם עד לסודאן. התכניות לכך כבר מוכנות זה שנים.

בני פצצות אטומיות

נחמה קטנה (ואולי גדולה): שום צד לא ישתמש במזרח התיכון בפצצות אטומיות. הסיבה פשוטה — אין כאן אף מטרה אחת שכדאי לבזבז עליה פצצה העולה מליונים. (ושתהיה מצויה רק בכמויות קטנות בידי שני הצדדים). גם הנפט והתעלה אינם ראויים לכך.

אפשר לעורר כאן שאלה מופשטות: מה היה קורה לולא היו במזרח התיכון בסיסים זרים? אפשר להניח שלוא היה המזרח התיכון כולו מודיע על נייטרליותו המוחלטת ומסוגל לקיים אותה, לא היה כדאי לרוסים להסיח כמה דיכוינות למערכה צדדית זו. במקרה זה היה המזרח התיכון הופך שטח הפקר (כשבדיה ושווייץ במלחמה האחרונה).

זה, כמובן, פתרון „בלתי-מעשי“, בתנאים הנתונים. תנאי מוקדם לו: מדיניות אחידה לישראל ולארצות-ערב, ופעולה משותפת לסילוק הבסיסים הזרים. כיום המצב הפוך: משחק-מלחמה בין ישראל והערבים ופתיחת האזור כולו לבסיסים זרים. משחק שגם אנחנו וגם הערבים עלולים לשלם עבורו, בבוא היום, מחיר יקר.

בהיעדר אחדות מזרח-תיכונית אין כל ההכרחות ה„נייטראליות“ של מצרים וישראל אלא ספוטניף-בלבד.

האם נרעב?

אם נתעלם לרגע קט מסכנת ההשתלטות האמריקאית והפלישה הסובי-יתית — האם נרעב?

התשובה: כן. במלחמה האחרונה היה מצבנו טוב ממצבם של רוב חלקי העולם. הישג זה הושג ע"י מוסד אחד, שאיש מאיתנו אינו מעריך כראוי את פעולתו המכרעת: מרכז-האספקה של המזרח התיכון. היה זה מוסד בריטי בקאהיר, שתיאם את המשק לכל ארצות המזרח התיכון, העביר תוצרת חקלאית טורית לארץ ישראל ותוצרת תעשייתית ארצישראלית לארצות ערב. אם תפרוץ מחר מלחמה לא יהיה מוסד כזה. להיפך, תהום כלכלית תהיה פעורה בין ישראל וארצות-ערב. (אלא אם כן יכריחו האמריקאים את שני הצדדים לבוא ביחסי מסחר). בהיעדר מסחר חליפין עברי-ערבי יהיה מצבנו קשה מאד. האספקה הנוכחית שלנו מכל קצווי תבל תיפסק במידה רבה. לפני שבוע פנה הרמטכ"ל השווייצר לאזרחי ארצו בדרישה שיאגרו מזון בביתם. אצלנו אגירה זו אינה אפשרית — בגלל חוסר דביזים. יכול לקרות שעם פרוץ המלחמה יהיו מחסנינו ריקים. וזה לא יהיה נעים.

האם אפשר, לפחות, לקדם את פני הרעה הזאת? זה תלוי בממשלה. יש הכרח דחוף לאגור בארץ מחסנים גדולים — בעיקר של סחורות חיוניות (מזון!) ושל סחורות הבאות מארצות שתיעלמנה מן האופק שלנו למחרת פרוץ המלחמה (נייר מפינלנד!) דרוש מלאי-ברזל, בדומה למנה הניתנת לחיילים קרביים, לכל מקרה שלא יבוא.

מאת אורי אבנרי

התפרוץ מחר מלחמה עולמית שלישית? אנו מקוים שלא. ההגיון מחייב שלא — עוד יש לרוסים מה להרחיח במלחמה הקרה, עוד אין האמריקאים מוכנים. אולם — כשיושבים על חבית של אבק-שריפה, אין בטחון שלא תהי פוצץ מעצמה. במצב הנוכחי יכולים העניינים להידרדר גם בלי רצון הצדדים. המלחמה עלולה לפרוץ מחר. היא עלולה לפרוץ בכל רגע. האם אנחנו מוכנים לה? האם אנחנו מבהירים לעצמנו מה עלול להתרחש — כאן, אצלנו?

אין נייטראליות!

שאלה ראשונה: הנהיה נייטראליים? התשובה: אין זה מענין איש. איש לא ישאל אותנו. במצב הנוכחי אין ההחלטה בידינו. במלים פשוטות — מדינת-ישראל אינה יחידה מדינית היכולה אף לחלום על עצמאות כלשהי במלחמה. היא קטנה מדי. נבחר לעצמנו את המאורעות שיתרחשו בה כרח למחרת יום פרוץ המלחמה הכללית:

לגוש המערבי יש בסיסים במזרח התיכון. צבא בריטי בסואץ ובעקבה, חיל-אוויר בריטי ליד בגדאד, „מומחים“ אמריקאים (ומן הסתם גם מטוסים אמריקאים) בתורכיה.

האמריקאים לא יפקירו בסיסים אלה. מיד עם פרוץ המלחמה יקבלו לידיהם בגלוי את הנהלת העניינים בכל הארצות הנמצאות בעורף בסיסיהם. לא חשוב אם ישלוט במדינת ישראל השגריר האמריקאי או מושל צבאי אמריקאי. דיה העובדה שאיש לא ישאל אותנו אם נסכים ואם לא. (אל נשכח: חייב אנו על הנדבות של אזרחים אמריקאים. שאפשר להפסיקן מיד).

הפלישה הסובייטית

הבסיסים האמריקאים במזרח התיכון יהיו איום ישיר על ברית-המזרח. ישתמשו בהם כדי להפציץ את הנפט הקווקזי. ברית-המועצות לא תוכל לסבול איום זה. צבאה יפלוש למזרח התיכון. האם יגנו האמריקאים על המזרח התיכון הגנה צבאית מלאה?

התשובה: לא. מדוע? לא כדאי. ראשית: מפני שזה קשה מדי. יהיה צורך בכוחות יבשתיים חזקים מדי. וברור כבר כיום: לא יהיה לגוש המערבי, בשלב הראשון של המלחמה, עודף בכוחות יבשה.

שנית: אין על מה להגן. הנפט של המזרח התיכון נמצא בתחום המפציצים והראקטות של ברית-המועצות, ולכן לא יהיה ניתן לניצול. הוא הדין לגבי תעלת סואץ. התחבורה האנגלו-אמריקאית תעבור (כמו במלחמה האחרונה) מסביב לאפריקה.

האמריקאים לא יסתלקו בלי קרב. בודאי יתנהל קרב-מאסף שיעכב את הסובייטים חדשים מעטים. אך אדם רציני לא יפקפק בדבר: הרוסים